

Geografi, miljø og energi

Klima og areal

Infrastruktur

Energi og udslip til luft

Vand og spildevand

Materialer og affald

Grøn økonomi

Klima og areal

Den lange danske kystlinje

Danmark er et lille land målt i forhold til sine nærmeste naboer. Sverige og Tyskland er hhv. ti og otte gange større end Danmark, der har et areal på omkring 43.000 km². Til gengæld har vi en kystlinje, som er usædvanlig for landets størrelse. Danmark strækker sig over mere end 7.300 km kyst, hvilket er længere end Den Kinesiske Mur. Det svarer til knap halvanden meter kyst pr. indbygger.

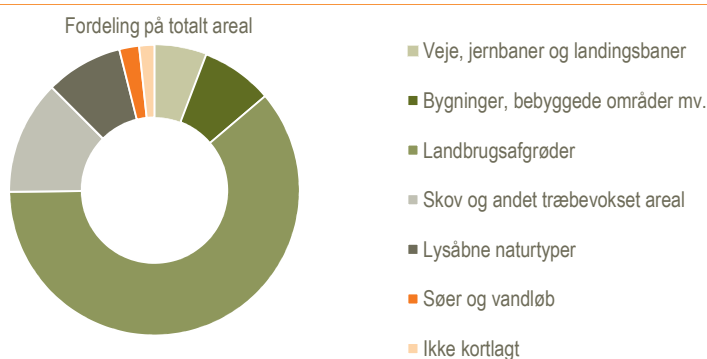
Et kendetegn ved Danmarks geografi er de mange øer - 391 i alt. I nævnte rækkefølge er Sjælland, Vendsyssel-Thy, Fyn, Lolland og Bornholm de største øer. Jylland (inkl. Vendsyssel-Thy) udgør 69 pct. af landets samlede areal.

Det danske rige omfatter foruden Danmark de selvstyrende områder Grønland og Færøerne. Den isfri del af Grønland er næsten ti gange større end Danmark, og Danmark er 30 gange større end Færøerne.

Danmarks er stadig et landbrugsland

I figur 1 ses, at Danmark stadig er et landbrugsland, hvis man kigger på arealdækket. I 2016 var 61,1 pct. af arealet dækket med landbrugsafgrøder. Det samlede areal med landbrugsafgrøder, uanset type, er dog faldet en smule fra 2011 til 2016. I samme periode har vi også fået mere areal med lysåben natur, i 2011 var det 8,2 pct., i 2016 er det vokset til 8,6 pct.

Figur 1 Fordeling af Danmarks areal efter arealtype

www.statistikbanken.dk/arealdk1

Tabel 399

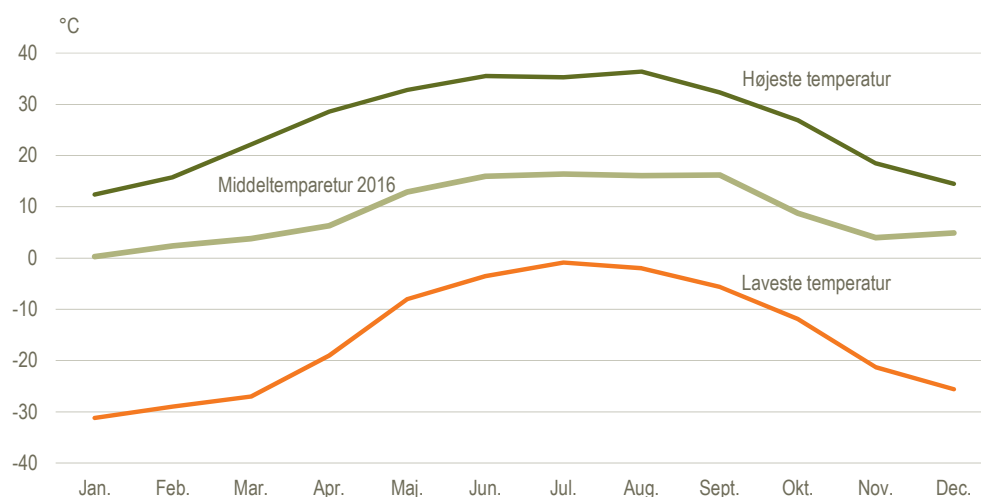
Det regner eller sner hver anden dag

Det danske vejr er kendt for at være omskifteligt. Sikkert er det i hvert fald, at det regner eller sner hver anden dag i Danmark. Et år har nemlig i gennemsnit 171 dage med nedbør.

Sne seks døgn om måneden i vinterperioden

I Danmark har vi milde vintre uden store mængder sne, dog med meget regn. Vintrens samlede antal frostdøgn blev 37,8 for landet som helhed. Det er under normalen for 1961-90, der er 53 døgn. Antal døgn med snedække i vinteren 2016-2017 var 6,0 (normal 26,4 døgn) – meget under det normale. Der var ingen snedækkedage i december (normal 5,1 døgn), kun 1,8 døgn med snedække i januar (normal 12) og 4,2 døgn med snedække i februar (normal 9,3).

Figur 2 Temperaturer i Danmark

Kilde: www.dmi.dk

Temperatursvingning på 16 °C i løbet af året...

Set over et år svinger den gennemsnitlige middeltemperatur generelt fra 0 °C i januar til 16 °C i juli. Det sker, at der er store variationer i forhold til gennemsnittet. Den koldeste dag i over hundrede år var en januardag i 1982 med temperaturer på -31 °C. Den varmeste dag var en augustdag i 1975 med temperaturer på 36 °C.

”... og det bliver overskyet igen i dag”

Gråvej og mange skyer på himlen er et naturligt syn i en danskers hverdag. Skyerne dækker i gennemsnit to tredjedele af himlen på et år, men sommeren er dog den mindst skydækkede årstid med et gennemsnit på 60 pct. skydække.

Ikke mange solskinstimer på et år

Danmark er et land, hvor det samlede antal solskinstimer på et år giver anledning til at nyde solen, mens den er der. I gennemsnit er der fire timers solskin om dagen, naturligvis særligt i foråret og sommeren. Fra maj til august er der over seks timers solskin om dagen.

Infrastruktur

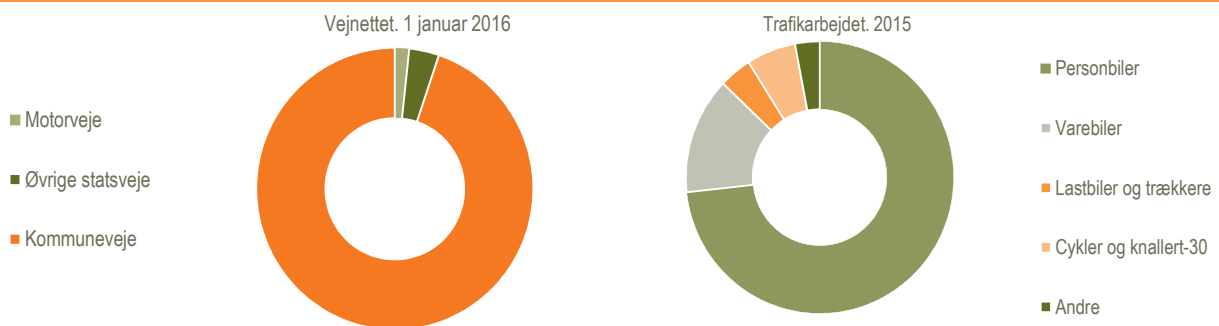
Flere km motorveje og motortrafikveje

Der var 74.405 km offentlig vej i Danmark 1. januar 2016. Statsvejnettet omfatter 5 pct. af det offentlige vejnet, mens de resterende 95 pct. bliver administreret af kommunerne. Hovedparten af det offentlige vejnet, 65 pct., findes i Jylland, mens det resterende vejnet fordeler sig med 9 pct. i Region Hovedstaden og 26 pct. på øerne i øvrigt.

Over de seneste ti år er det offentlige vejnet øget med 2.135 km. Siden 2006 er motorvejsnettet øget med 20 pct. til 1.237 km i 2016, og længden af motortrafikveje er vokset med 4 pct. til 377 km i 2016.

Figur 3

Vejnettets og trafikarbejdets fordeling

www.statistikbanken.dk/vej11 og vej20

En fjerdedel af jernbanenettet er elektrificeret

Længden af det samlede jernbanenet var 1. januar 2016 på 2.573 km – et fald på 60 km i forhold til året før. I forhold til landets samlede areal er der 62 km jernbane pr. 1.000 km². Heraf er hovedparten statsbaner, som forvaltes af Banedanmark.

521 km banenet drives af andre selskaber end Banedanmark, mens Københavns Metro driver 21 km. Siden 1990 er jernbanenettet blevet 285 km kortere, overvejende pga. nedlæggelse af godsbanestrækninger på Banedanmarks net.

Primo 2016 var en fjerdedel af jernbanenettet elektrificeret. Det er omtrent tre gange så meget som i 1990, men dog uændret i forhold til sidste år.

Den søværts godsomsætning er koncentreret på 28 havne

Der var 111 danske havne med godsomsætning i 2015. De 28 største havne ekspederede hver mere end 1 mio. ton gods om året og stod tilsammen for 83 pct. af den samlede søværts godsomsætning. Målt efter godsomsætning er Statoil-havnen og Fredericia Havn landets største havne med hver 9 pct. af den samlede søværts godsomsætning.

Passagertrafikken til søs er koncentreret på 32 havne

73 havne har passagertrafik. Heraf har 32 over 200.000 passagerer om året, og de står for mere end 90 pct. af skibspassagererne. Største havn er Helsingør Havn med 19 pct. af samtlige passagerer, efterfulgt af Rødby Færgehavn med 15 pct. af passagererne i 2015.

Energi og udslip til luft

Faldende bruttoenergiforbrug og selvforsyning

På trods af en generelt stigende økonomisk aktivitet har Danmarks samlede bruttoenergiforbrug i mange år ligget omkring 800 petajoule, når det store energiforbrug til internationale transportaktiviteter uden for Danmarks grænser ikke medregnes. I årene efter finanskrisen har energiforbruget dog ligget på et lavere niveau og var i 2015 tæt på 700 petajoule.

Bruttoenergiforbruget opgøres som forbruget af olie, naturgas, kul og vedvarende energi mv. Ved opgørelsen korrigeres for import og eksport af elektricitet.

I perioden 1998-2012 var Danmark selvforsynende med energi takket være en stigende indvinding af råolie og naturgas fra Nordsøen samt produktion af vedvarende energi. I 2006 var der for første gang i flere år et større fald i energiproduktionen, hvilket primært skyldes en mindre produktion af olie- og naturgas. Faldet er fortsat i

de efterfølgende år. Den faldende produktion betyder, at energiproduktionen siden 2013 ligger under niveauet for bruttoenergiforbruget i Danmark.

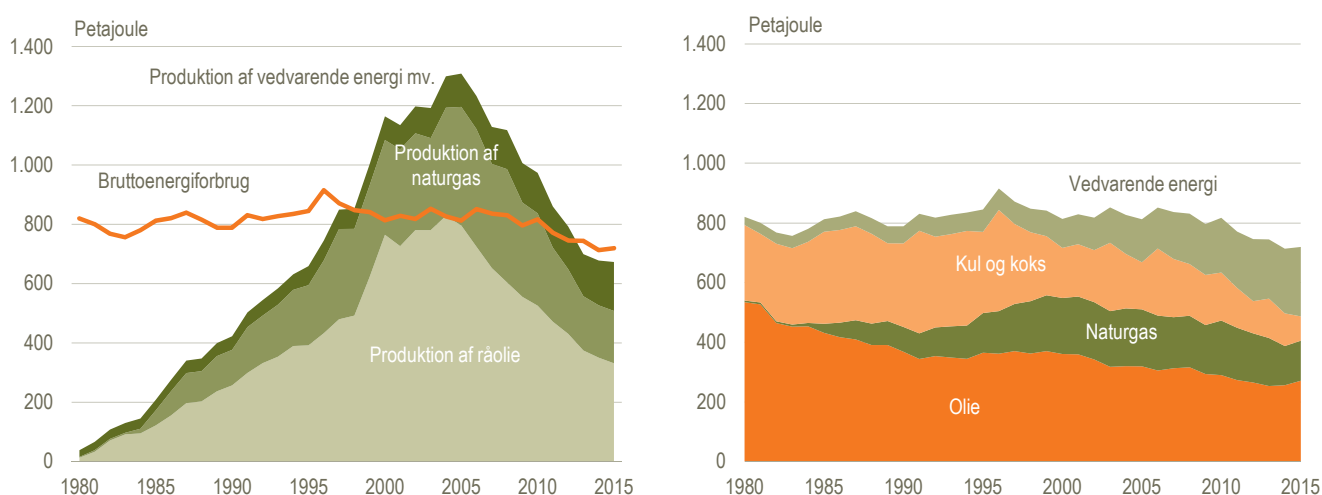
Mere naturgas og vedvarende energi

Siden 1990'erne har brændsels sammensætningen ændret sig markant, idet der generelt har været et stigende forbrug af naturgas og vedvarende energi på bekostning af især kul.

Forbruget af vedvarende energi har været stigende i en årrække og udgør nu 28 pct. af det samlede bruttoenergiforbrug. Vedvarende energi spiller en særlig rolle i relation til udledningen af drivhusgasser og den globale opvarmning, idet stigende anvendelse af vedvarende energi generelt medfører reduceret udledning af drivhusgasser, når fossile brændsler som kul og olie erstattes.

Vedvarende energi er dels energiformer som fx vindkraft og solvarme, der ikke medfører nogen udledning af drivhusgasser, dels brændsler som fx halm og træ, der under væksten optager CO₂ fra atmosfæren og derefter afgiver CO₂ igen ved afbrændingen.

Figur 4 Energiforbrug og -produktion

www.statistikbanken.dk/ene3h

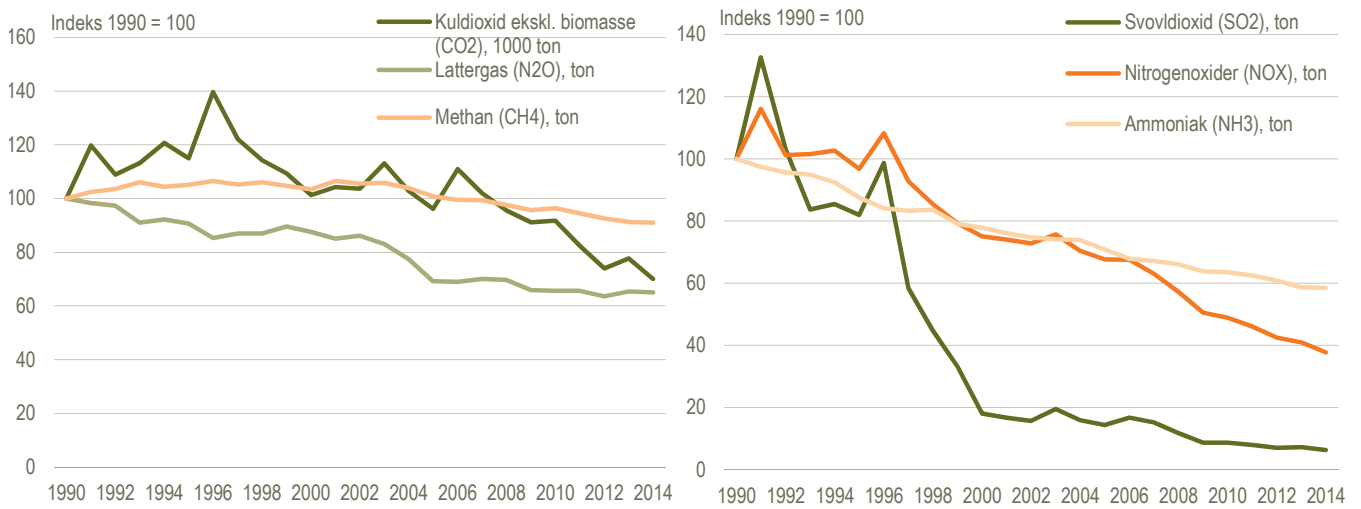
Udslip til luft

Virksomhedernes og husholdningernes energiforbrug er hovedårsagen til udslippene af CO₂, SO₂, NO_x og CO og andre luftforurenende stoffer. Der er dog også udslip, der ikke relaterer sig til energianvendelse men til bl.a. gødningsanvendelse samt brug af fx opløsningsmidler og syre. For drivhusgasserne N₂O og CH₄ samt for NH₃ og NMVOC er disse ikke-energi-relaterede udslip betydelige.

Fald i udslip af drivhusgasser og forsurende stoffer

Udslippene af de væsentligste drivhusgasser, CO₂, N₂O og CH₄, og af forsurende stoffer, SO₂, NO_x og NH₃, fra det danske område har generelt været faldende gennem de sidste mange år. Medtaget her er ikke udslip forårsaget af de internationale transportaktiviteter, som i perioden fra 1990 til 2007 blev næsten femdoblet. Siden 2007 er udslippet faldet med cirka 25 pct. Den kraftige stigning i disse udslip indtil 2007, som for størstedelens vedkommende finder sted uden for Danmarks grænser, skyldes en kraftig udvidelse af den danske søtransportaktivitet i tiåret frem mod at finanskrisen indtraf. Søtransporten har siden krisen været stagnerende.

Figur 5 Udslip af drivhusgasser og forsurende stoffer (Indeks 1990=100)

www.statistikbanken.dk/mru1

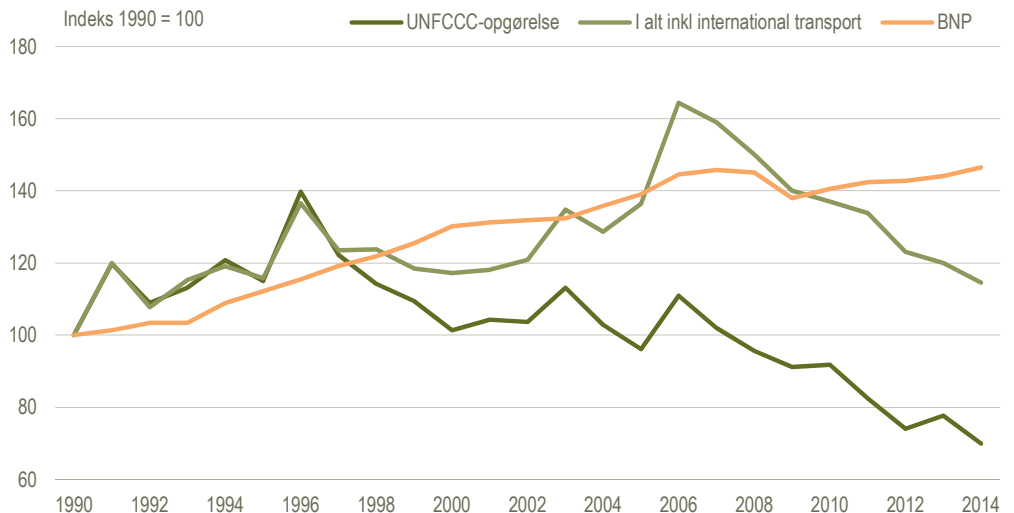
Det danske bidrag til drivhuseffekten

De enkelte drivhusgasser har forskellig effekt i atmosfæren og dermed forskelligt opvarmingspotentiale og skadevirkning i forhold til drivhuseffekten. Det er derfor nødvendigt at sammenveje dem for at få et samlet indtryk af, i hvor høj grad de danske aktiviteter bidrager til drivhuseffekten.

En sammenvejning til såkaldte CO₂-ækvivalenter viser, at det danske bidrag til drivhuseffekten lå 30 pct. lavere i 2014 end i 1990, når man ikke regner bidraget fra udslip knyttet til danske internationale transportaktiviteter med. Hvis man derimod medregner disse udslip, var der en stigning på ca. 15 pct. Til sammenligning steg bruttonationalproduktet, BNP, i samme periode med knap 46 pct., således at der under alle omstændigheder er sket en afkobling mellem den økonomiske vækst og bidraget til drivhuseffekten.

86 pct. af bidraget til drivhuseffekten kom i 2014 fra CO₂. Metan tegnede sig for 7 pct., mens lattergas bidrog med 6 pct. Udslippene af halocarboner udgjorde under 1 pct. af de samlede udslip fra alle danske økonomiske aktiviteter.

Figur 6 Dansk økonomisk bidrag til drivhuseffekten samt BNP

Bidraget til drivhuseffekten er opgjort som CO₂-ækvivalenter

Vand og spildevand

Vand er en af vores allervigtigste ressourcer og af uvurderlig betydning både for menneskers overlevelse, og for at vores produktion og forbrug kan opretholdes.

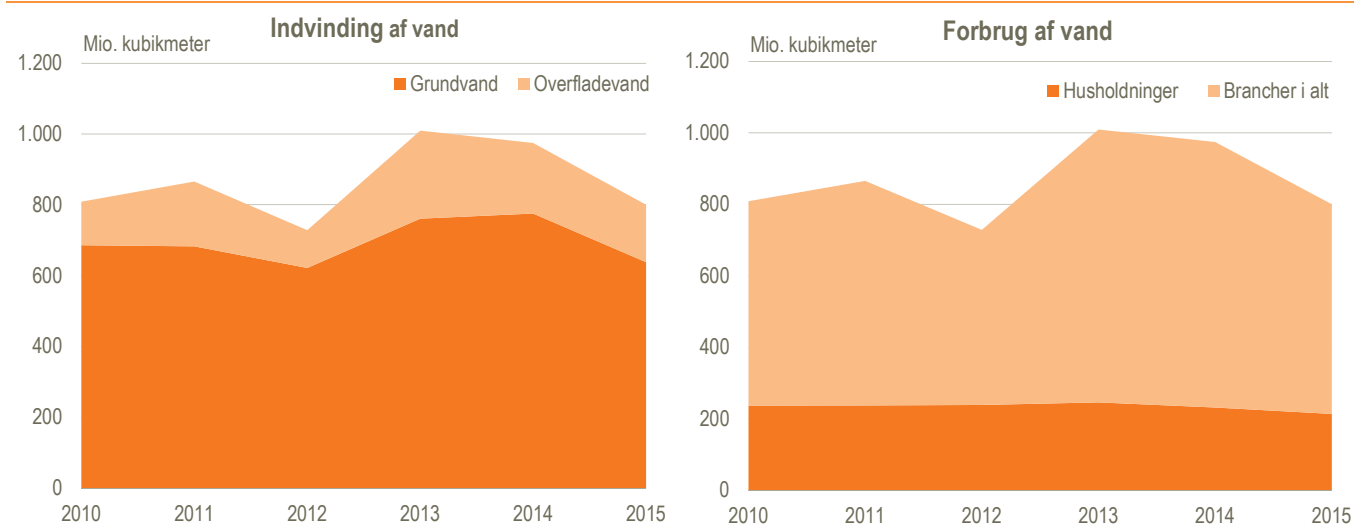
Meget grundvand

I Danmark stammer størstedelen af det vand, vi bruger, fra grundvandsmagasiner i jorden. Indvinding og forbrug af grundvand var i 2015 på 638 mio. m³, mens der blev indvundet 162 mio. m³ overfladevand. Af det indvundne vand blev 213 mio. m³ anvendt i husholdningerne, mens 587 mio. m³ blev brugt af erhvervene. Især i branche, landbrug, skovbrug og fiskeri, havde et stort forbrug af vand. Landbrugets anvendelse af vand går især til vanding af marker, og dette forbrug svinger en del fra år til år, afhængigt af vejrforholdene.

Regionale forskelle

Mens der i den vestlige del af Danmark generelt er tilstrækkeligt med grundvand er det nødvendigt at hente grundvand til forsyning af København fra andre dele af Sjælland. Et for stort forbrug af grundvand kan påvirke vandkvaliteten og iltindholdet i vandløb og søer negativt. Det danske grundvand, skal normalt ikke behandles eller kun behandles lidt, før det kan anvendes. Grundvandet er dog mange steder i Danmark i dag truet af forurening med nitrat eller pesticider.

Figur 7 Indvinding og forbrug af vand

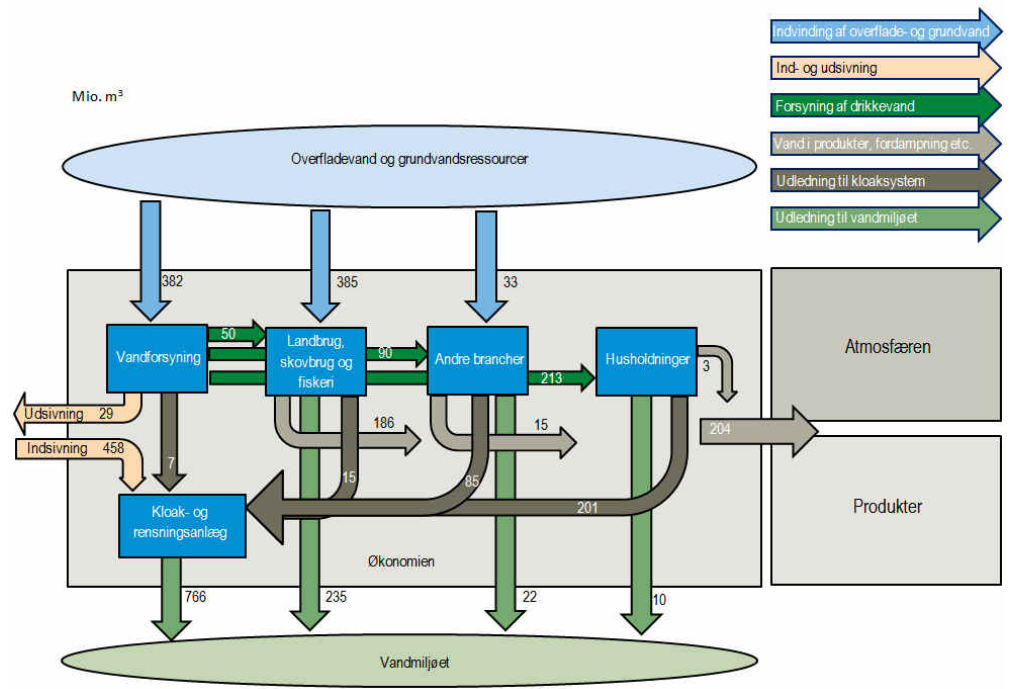
[www.statistikbanken.dk/vandind og vandrg2](http://www.statistikbanken.dk/vandind%20og%20vandrg2)

Fra rent vand til spildevand

Efter brug i erhverv og husholdninger bliver en stor del af vandet til spildevand, der skal behandles inden det ledes tilbage til naturen. Den samlede mængde spildevand, der blev produceret i erhverv og husholdninger i 2015, udgjorde 574 mio. m³. Heraf kom 210 mio. m³ fra husholdninger og 364 mio. m³ fra erhvervene.

Ikke hele vandforbruget ender dog som spildevand. Noget af vandet optages af planter eller tilsættes produkter, noget af vandet fordamper til atmosfæren, og noget siver ud fra kloaknettet. Omvendt er der en vis indsivning af vand gennem kloaknettet.

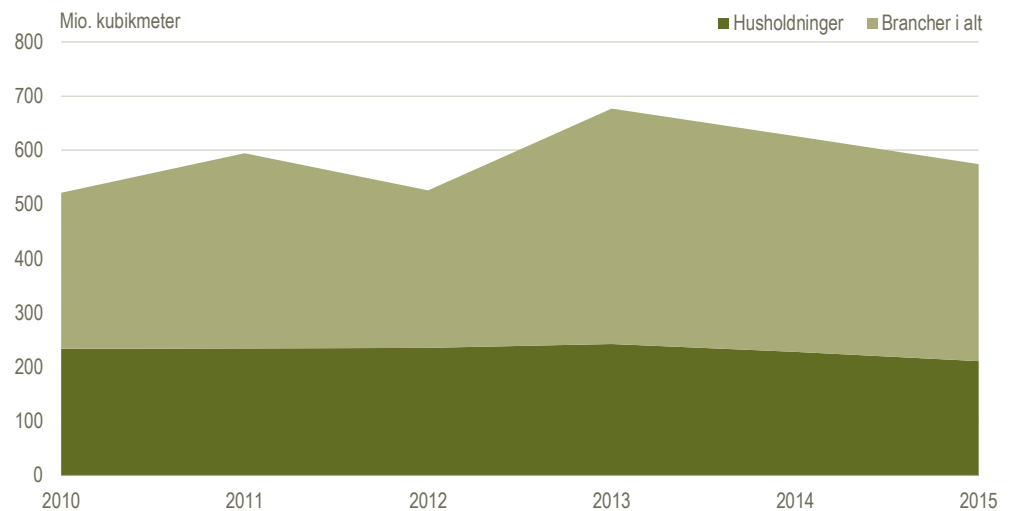
Figur 8 Strømme af vand og spildevand. 2015

Tages der hensyn til alle disse strømme kan udledninger af spildevand til naturen opgøres til 1.033 mio. m³ i 2015. Heraf var 766 mio. m³ fra almene renselanlæg, 235 mio. m³ fra landbrug, skovbrug og fiskeri, 22 mio. m³ var industrielle udledninger og 10 mio. m³ var udledninger fra husholdninger.

Region Hovedstaden står generelt set for den største del af udledningerne. Regionernes udledning af spildevand afhænger af erhvervs sammensætning og indbyggertal. Derudover tager nogle renselanlæg spildevand ind fra andre regioner.

Figur 9 Spildevandsudledning. 2015

www.statistikbanken.dk/vandrg2

Materialestrømme og affald

Det danske samfund og den danske økonomi er helt afhængig af, at der hvert år tilføres millioner af tons af råstoffer, energi, fødevarer og andre materialer. Materialerne koster penge, og tilvejebringelsen og brugen har ofte konsekvenser for miljøet og naturressourcerne. I sidste ende ender en stor del af disse materialer også som affald, som der skal tages hånd om.

Dansk ressourceudvinding

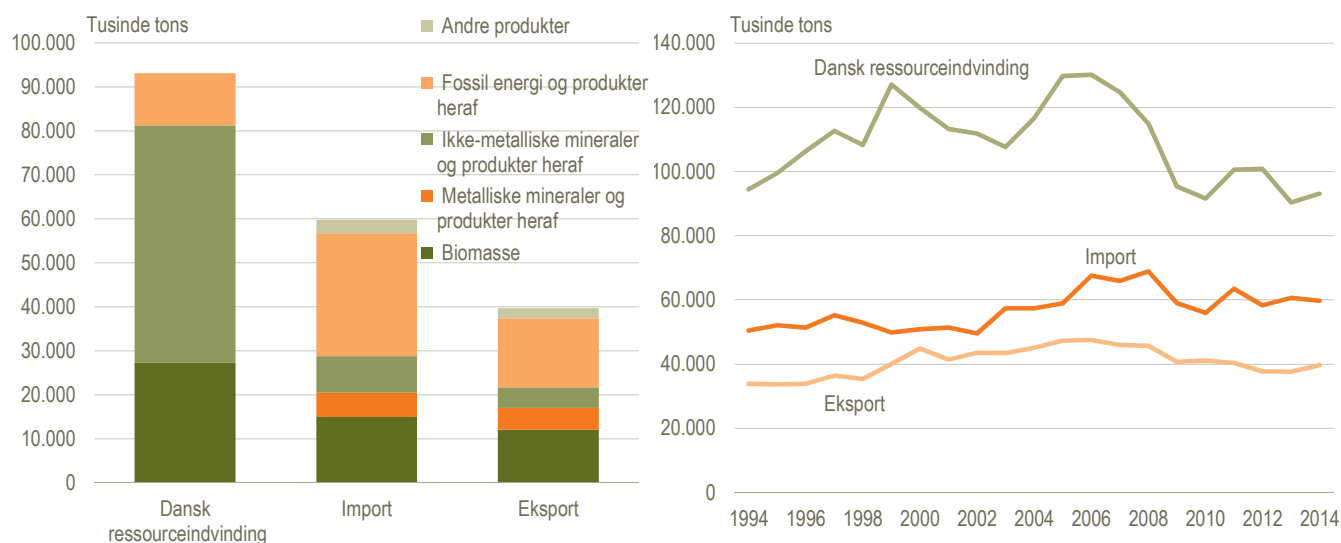
Når alle de vigtigste naturressourcer tælles med, blev der i 2014 udvundet 93 mio. tons materialer fra den danske natur, svarende til 16,4 tons pr. indbygger. Heraf udgjorde indvindingen af sten, grus og sand mv. 54 mio. tons, mens indvindingen af fossil energi i form af olie og naturgas udgjorde 12 mio. tons. Derudover var der en høst af biomasse på 27 mio. tons.

Import og eksport af varer

Ud over de indenlandske ressourcer, blev den danske økonomi tilført en stor mængde materialer i form af varer fra udlandet. Importen udgjorde 60 mio. tons i 2014. Importen af fossil energi vejede knap 28 mio. tons eller næsten halvdelen. Danmark sendte en noget mindre mængde materialer til udlandet. Danmarks eksport vejede 40 mio. tons varer. Heraf var 16 mio. tons energiprodukter. Eksporten af biomasse inkl. animalske produkter udgjorde 12 mio. tons.

Figur 10

Materialestrømme til og fra dansk økonomi

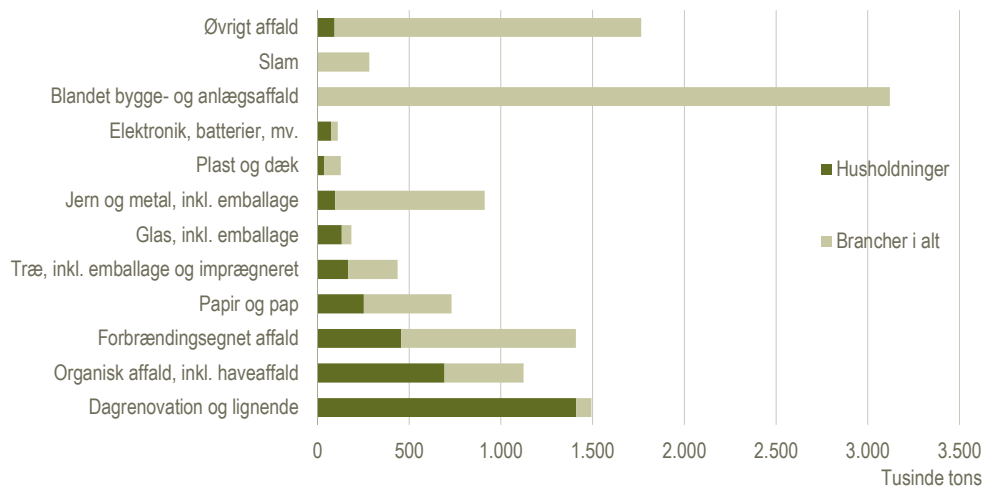
www.statistikbanken.dk/mrm2

Produktion af affald

Af de materialer, der anvendes i Danmark, bliver en del ophobet i bygninger, maskiner, transportmidler og varige forbrugsgoder mv., indtil disse på et tidspunkt skrottes. Andre dele sendes ud i luften som emissioner, og endelig er der en del, der ender som affald.

Den samlede affaldsmængde i Danmark var i 2014 på 18 mio. tons. Heraf kom 15 mio. tons fra erhverv og 3 mio. tons fra husholdninger. Den største del af erhvervsaffaldet kommer fra bygge- og anlægsbranchen.

Figur 11 Produktion af affald. 2014

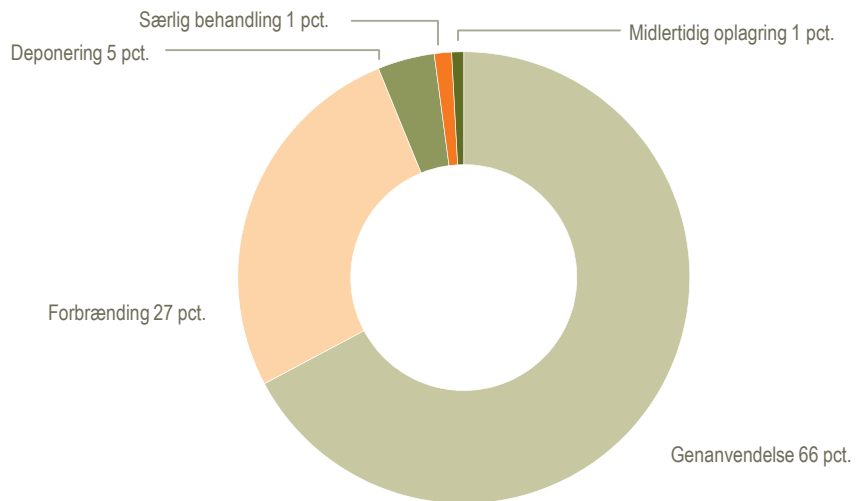

www.statistikbanken.dk/affald01

Behandling af affald

Hele 66 pct. af affaldet blev genanvendt i 2014. For erhvervsaffaldet var genanvendelsesprocenten 77, mens den for husholdninger var 44. Andelen af affald, der genanvendes, er stigende for både erhverv og husholdninger, i 2011 genanvendtes 73 pct. af erhvervsaffaldet og 38 pct. af husholdningsaffaldet. Det meste af det affald, der ikke genanvendes, forbrændes, mens kun en lille del (6 pct.) deponeres eller undergår særlig behandling.

Figur 12 Behandling af affald. 2014

www.statistikbanken.dk/affald02

Grøn økonomi

I Danmark har der gennem mange år været et stort fokus på at udvikle og anvende grønne teknologier til bl.a. produktion af vedvarende energi og miljøbeskyttelse, og myndighederne har fx anvendt grønne afgifter for at trække økonomien i en mere miljøvenlig og ressourcebesparende retning.

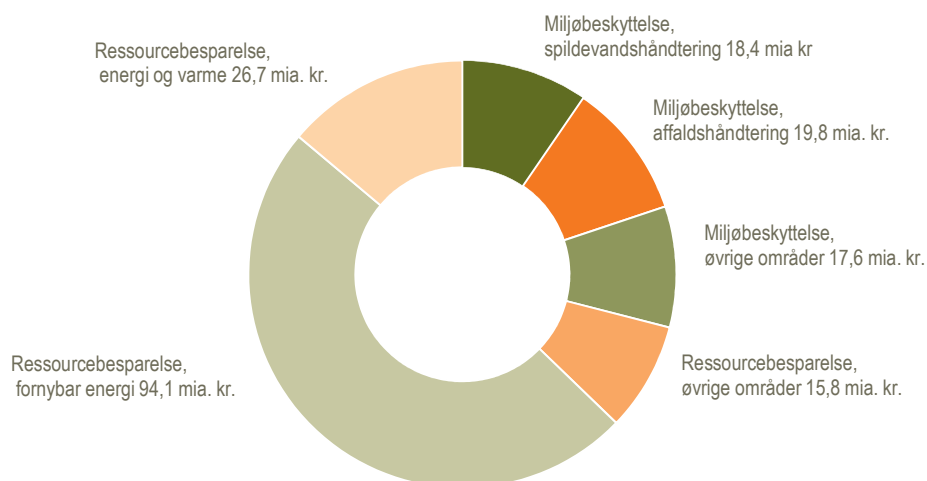
Omsætning af grønne varer og tjenester

Såkaldt grønne varer og tjenester omfatter ikke alene varer og tjenester, der er direkte miljøbeskyttende, men også varer og tjenester, som reducerer forbruget af naturressourcer. Forskning og udvikling inden for disse områder indgår også.

I 2015 omsatte virksomhederne for 192 mia. kr. grønne varer og tjenester. Den mest omfattende produktion af grønne varer og tjenester var til formål inden for energi, knyttet dels til produktion af vedvarende energi, dels til energibesparende initiativer. Samlet set er der tale om produktion inden for ressourcebesparelse til en værdi af 137 mia. kr.

Omsætningen inden for den mere traditionelle miljøbeskyttelse, såsom spildevandshåndtering og affaldsbehandling, udgjorde med 56 mia. kr. lidt over en fjerdedel af den samlede markedsmæssige grønne produktion.

Figur 13 Omsætningen af grønne varer og tjenester. 2015

www.statistikbanken.dk/gron1

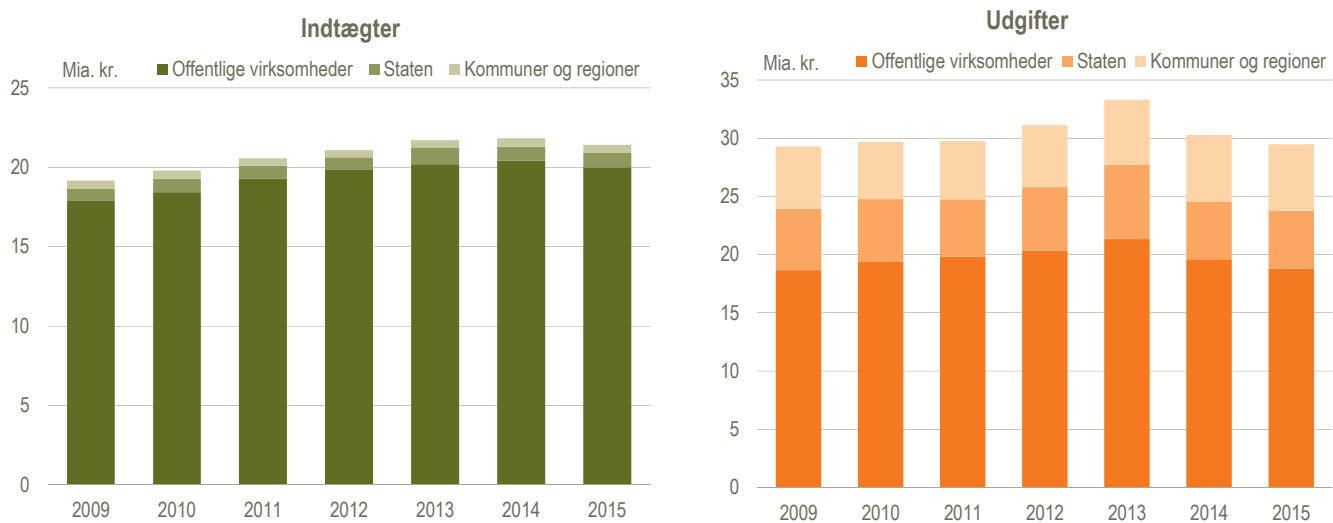
Offentlige miljøudgifter og -indtægter

Den offentlige sektor afholder miljøudgifter og modtager miljøindtægter. Miljøbeskyttelsesudgifterne omfatter de aktiviteter, som er rettet mod forebyggelse og bekæmpelse af forurening samt overgang til bæredygtige teknologier. Miljøindtægterne omfatter primært betalinger, som den offentlige sektor modtager fra borgere og virksomheder i forbindelse med levering af ydelser inden for spildevands- og affaldsområderne.

De samlede offentlige miljøudgifter ligger på et stabilt niveau over tid. I 2007 udgjorde de samlede miljøudgifter 28,8 mia. kr. eller 3,3 pct. af de samlede udgifter i den offentlige sektor, mod 29,5 mia. kr. eller 2,7 pct. i 2015.

De samlede offentlige miljøindtægter på 21,4 mia. kr. i 2015 udgøres primært af takstbetalinger til offentlige forsyningsvirksomheder.

Figur 14 Offentlige miljøudgifter og -indtægter

www.statistikbanken.dk/mreg22

Miljørelaterede skatter

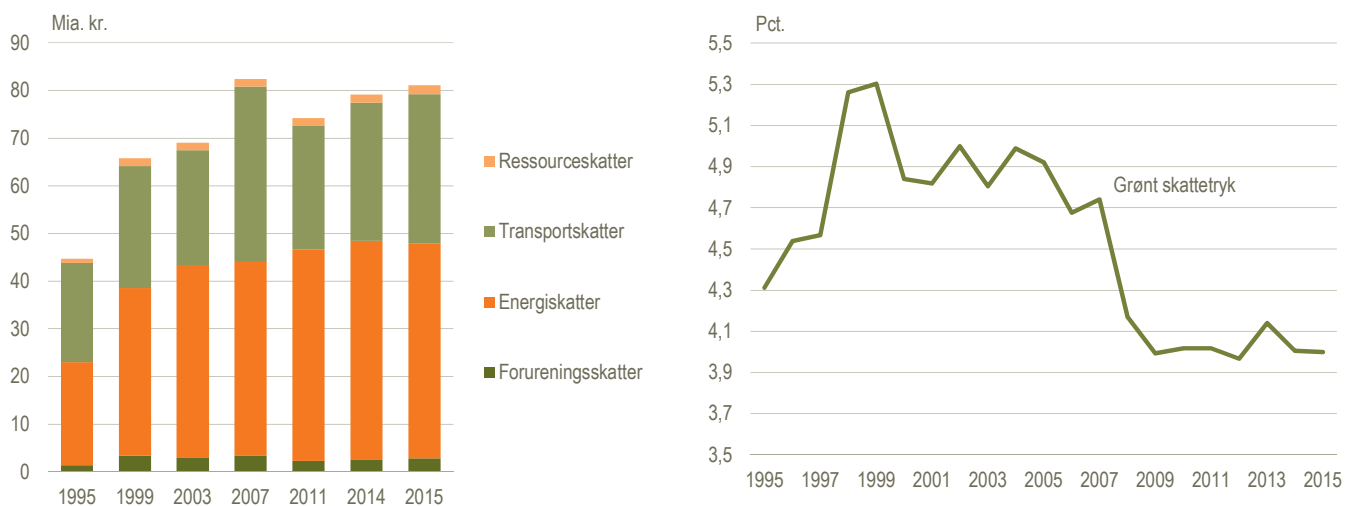
I den danske miljøpolitik anvendes grønne afgifter, eller mere præcist miljørelaterede skatter, som et styringsinstrument og til at indbringe et provenu til statskassen. De grønne afgifter inddeles i forureningsrelaterede, energirelaterede, ressourcerelaterede og transportrelaterede skatter.

Grønt skattetryk på 4,0 pct. af BNP

Miljøskatterne lå fra 2000 og frem til 2007 på et stabilt niveau, hvorefter den finansielle krise påvirkede miljøskatteprovenuet i nedadgående retning. I 2015 var statens samlede indtægter fra de miljørelaterede skatter 81,1 mia. kr., hvilket svarer til knapt 8,5 pct. af Danmarks samlede skatter og afgifter. Opgjort som pct. af BNP udgjorde de grønne afgifter 4,0 pct. Det grønne skattetryk toppede i 1999 med 5,3 pct. af BNP.

De energirelaterede skatter vejede med 56 pct. tungest blandt de miljørelaterede skatter. Afgifterne på elektricitet, benzin, PSO-afgift samt visse olieprodukter er de mest dominerende blandt energiskatterne. Den næststørste gruppe udgjordes af transportafgifter.

Figur 15 Miljørelaterede skatter og grønt skattetryk

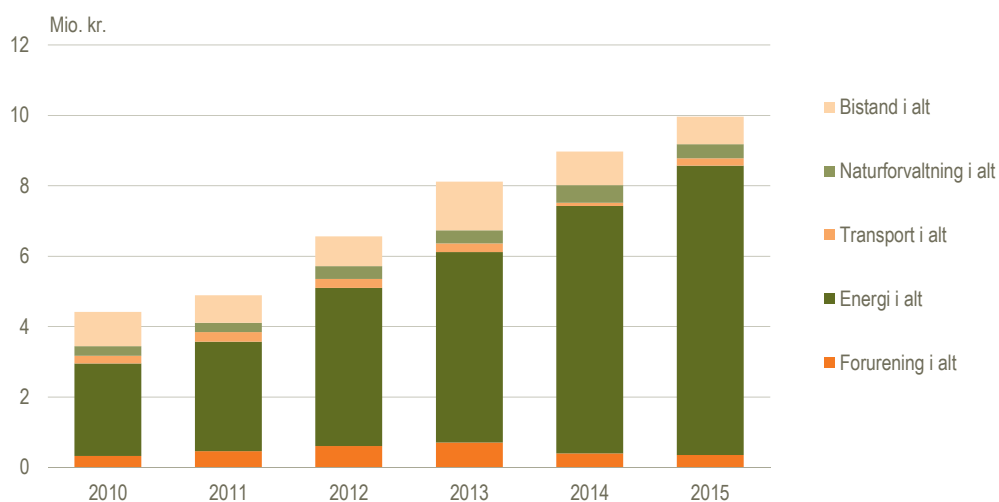
www.statistikbanken.dk/mreg21

Miljøstøtte

Som supplement til reguleringen ved hjælp af grønne afgifter giver det offentlige hvert år en del miljømotiverede subsidier og overførsler til virksomheder, foreninger, internationale organisationer og husholdninger. Disse subsidier og overførsler omfatter støtte til miljøbeskyttelse, fx affaldshåndtering samt beskyttelse af jord og grundvand, og til at reducere udnyttelsen af udtømmelige naturressourcer samt bedre udnyttelse fornybare energiresourcer.

Miljøsubsidier og overførsler udgjorde 10,0 mia. kr. i 2015, dvs. lidt under en halv procent af BNP. Der var en stigning på 1,0 mia. kr. i forhold til 2014 og mere end en fordobling siden 2010. De energirelaterede subsidier består primært af støtte til vindkraft samt anden vedvarende energi finansieret via PSO-afgiften (Public Service Obligation) og udgjorde 80 pct. af de samlede miljømotiverede subsidier og overførsler i 2015.

Figur 16 Miljøstøtte

www.statistikbanken.dk/mms3

Tabel 399 Arealdekke 2016

	Km ²	Pct.
I alt	42 925,5	100,0
Veje, jernbaner og landingsbaner	2 468,2	5,8
Veje	2 388,9	5,6
Jernbaner	45,4	0,1
Landingsbaner	34,1	0,1
Bygninger og bebyggede områder	2 973,2	6,9
Bygninger	696,1	1,6
Bebyggede område (mellem/omkring bygninger)	2 277,1	5,3
Øvrige kunstige overflader	448,6	1,1
Råstofindvindingsområder (grusgrave og lign.)	55,2	0,1
Parker, sportsanlæg og andre rekreative områder	393,3	0,9
Vindmølleparker	0,2	0,0
Landbrugsafgrøder	26 225,8	61,1
Midlertidige landbrugsafgrøder (korn, rodfrugter mm.)	2 387,6	5,6
Frugttræer, bærbuske, juletræer og andre permanente afgrøder	377,2	0,9
Græs og andre ekstensive landbrugsafgrøder	1 768,2	4,1
Landbrug, uden oplysning om afgrødetype	204,4	0,5
Skov og andet træbevokset areal	5 454,3	12,7
Lysåbne naturtyper	3 709,7	8,6
Tørre, lysåbne naturtyper (hede, klitter mv.)	1 436,1	3,4
Våde, lysåbne naturtyper (eng, mose mv.)	2 273,6	5,3
Søer og vandløb	938,2	2,2
Søer	544,1	1,3
Vandløb	394,1	0,9
Ikke kortlagt	707,4	1,7

Kilde: www.statistikbanken.dk/arealdk1

Tabel 400 Danmarks areal, folketal og kystlinje

	Areal km ² 2017	Folketal 1. januar 2017	Befolkningstæt- hed pr. km ² 2017	Antal øer 2017	Vandareal km ² 1959	Kystlinje km 2016
Danmark	42 931,0	5 748 769	133,9	393¹	700	8 509
Landsdele						
Byen København	179,5	764 816	4 261,8	13	18	264
Københavns omegn	342,2	542 601	1 585,4	1	...	60
Nordsjælland	1 449,1	460 214	317,6	22	80	318
Bornholm ²	588,4	39 773	67,6	5	3	214
Østsjælland	808,2	246 594	305,1	14	7	184
Vest- og Sydsjælland	6 415,9	585 959	91,3	102	102	1 900
Fyn	3 479,1	494 049	142,0	98	26	1 260
Syddjælland	8 781,0	723 175	82,4	22	...	1 021
Østjylland	5 841,6	875 084	149,8	50	...	887
Vestjylland	7 165,0	429 169	59,9	26	...	893
Nordjylland	7 881,2	587 335	74,5	38	...	1 509
Regioner						
Hovedstaden	2 559,2	1 807 404	706,3	41	101	...
Sjælland	7 224,1	832 553	115,2	116	109	...
Syddanmark	12 260,1	1 217 224	99,3	120
Midtjylland	13 006,6	1 304 253	100,3	76
Nordjylland	7 881,2	587 335	74,5	38
Færøerne	1 393,4	49 884	35,8	18³	...	1 117⁴
Grønland	410 449,0⁵	55 860	0,1	44 087

Anm. 1: Danmarks sydligste punkt er Gedserodde på Falsters sydspids, 11°58'15" ø.l., 54°33'35" n.b., det nordligste ved Skagen 10°36'11" ø.l., 57°45'07" n.b., det vestligste Blåvandshuk 08°04'22" ø.l. 55°33'36" n.b. og det østligste Christiansø (Østerskær), 15°11'55" ø.l., 55°19'17" n.b. *Europæisk Datum, 1950.*

Anm. 2: Fra og med 1. januar 2011 bygger arealopgørelsen på data fra Geodatastyrelsens matrikelregister, som løbende ajourføres ved indberetning fra landopmålinger foretaget af landinspektører. Kun matrikulerede områder er medtaget ved opmålingen, hvilket medfører, at de fleste søer ikke er medtaget i arealopgørelsen. For landsdele med mange og store søer vil arealet således typisk være faldet sammenlignet med den hidtidige opgørelse fra Geodætisk institut foretaget fra 1953-59.

Anm. 3: Tallene i kol. 5 er fra den i 1959 afsluttede planimetrisk, opmåling og de er ikke ajourført på nyere kortmateriale. I kol. 5 indgår fire søer og to inddæmmede fjorde, der hver er over 1.000 ha (10 km²) - nemlig Arresø, Esrum sø, Mossø, Tissø, Saltbæk Vig og Stadil Fjord. I de danske søer er der 53 navngivne øer med et samlet areal på 1,97 km². Vandarealerne er forsøgt fordelt på de nye landsdele og regioner efter kommuneinddelingen 1. januar 2007.

Anm. 4: Navngivne søer, vandløb mv. i sogne, der 1. januar 2007 blev delt på kommuner beliggende i hver sin region, er medtaget under den landsdel og region, hvor den største del af søen og vandløbet ligger.

Anm. 5: Definition af landsdele: <http://www.dst.dk/da/Statistik/dokumentation/metode/NUTS.aspx>

¹ Inkl. Sjælland og den jyske halvø. ² Inkl. Christiansø. ³ 1. januar 2013. ⁴ Opmålt 1955. ⁵ Kun den isfri del af Grønland er medtaget. Grønlands samlede areal er på 2.166.086 km², hvoraf 81 pct. dækket af indlandsis.

Kilde: Danmarks geografiske yderpunkter (Geodatastyrelsen)

Nye tal offentliggøres februar 2018
www.statistikbanken.dk/folk1a og are207

Tabel 401 Danmarks administrative inddeling, 2017

1. januar	Kom- mune	Sogne	Told- og skattecentre	Valgkredse ¹	
				Storkredse	Opstillingskredse
I alt	98	2 165	24	10	92
Øerne	56	888	13	6	48
Jylland	42	1 277	11	4	44
Region Hovedstaden	29	240	5	4	28
Byen København	4	71	1	1	12
Københavns omegn	13	56	1	1	8
Nordsjælland	11	91	2	1	6
Bornholm	1	22	1	1	2
Region Sjælland	17	416	5	1	12
Østsjælland	5	60	1	}	3
Vest- og Sydsjælland	12	356	4		1
Region Syddanmark	22	519	6	2	21
Fyn	10	232	3	1	8
Syddjylland	12	287	3	1	13
Region Midtjylland	19	636	5	2	22
Østjylland	11	353	3	1	11
Vestjylland	8	283	2	1	11
Region Nordjylland	11	354	3	1	9

¹ Ifølge Lov nr. 1292 af 8. december 2006 om valg til Folketinget.

www.statistikbanken.dk/02

Tabel 402 Danmarks 15 største søer

Navn	Landsdel	2016	Navn	Landsdel	2016
		km ²			km ²
Arresø	Nordsjælland	39,7	Søndersø	Vest- og Sydsjælland	8,4
Esrum sø	Nordsjælland	17,4	Tystrup sø	Vest- og Sydsjælland	6,6
Mossø	Østjylland	16,5	Ulvedybet	Nordjylland	5,8
Stadil Fjord ¹	Vestjylland	16,2	Tømmerby Fjord	Nordjylland	5,7
Saltbæk Vig ¹	Vest- og Sydsjælland	16,1	Julsø	Østjylland	5,6
Tissø	Vest- og Sydsjælland	12,5	Tange sø	Østjylland	5,4
Furesø	Nordsjælland	9,4	Lund Fjord	Nordjylland	5,1
Skanderborg sø	Østjylland	8,7			

Anm.: Definition af landsdele: <http://www.dst.dk/da/Statistik/dokumentation/metode/NUTS.aspx>

Kilde: Geodatastyrelsens kort10-tema

¹ Brakvandsområde.

www.gst.dk

Tabel 403 Areal og folketal for øer

Kommunekode	Folketal 1. januar 2017	Areal km ²	Kommunekode	Folketal 1. januar 2017	Areal km ²
Hele landet	5 748 769	43 047,76			
Den sjællandske øgruppe	2 496 642	7 477,72	Den fynske øgruppe	494 049	3 489,50
330 Agersø	174	8,09	430 Avernakø	114	5,72
Flere Amager	196 047	95,80	492 Birkholm	9	0,90
390 Bogø	1 156	14,39	430 Bjørnø	32	1,46
370 Enø	392	3,52	420 Bågø	24	6,19
250 Eskilsø	6	1,63	479 Drejø	69	4,26
390 Farø	4	..	479 Frederiksbø	1	0,06
370 Gavnø	35	5,64	Flere Fyn	465 241	2 988,03
330 Glænø	44	5,26	410 Fænø	2	3,91
190 Klaus Nars holm	2	0,00	479 Hjortø	6	0,89
390 Langø	2	1,34	482 Langeland	12 384	283,48
390 Masnedø	182	1,71	430 Lyø	99	6,31
390 Møn	9 385	218,35	482 Siø	15	1,43
326 Nekselø	19	2,22	479 Skarø	31	1,93
390 Nyord	41	5,56	482 Strynø	179	4,91
330 Omø	162	4,46	479 Thurø	3 525	7,54
316 Orø	893	15,04	440 Tornø	4	0,25
185 Saltholm	2	16,71	479 Tåsinge	6 146	69,99
326 Sejerø	340	12,55	492 Ærø	6 168	87,51
Flere Sjælland	2 287 740	7 053,65			
101 Slotsholmen	15	0,21			
101 Trekroner	1	0,03	Den jyske øgruppe	2 614 763	29 694,75
83 navngivne ubeboede øer	•	11,55	773 Agerø	28	3,48
Den lolland-falsterske øgruppe	103 542	1 796,37	727 Alrø	142	7,73
360 Askø	34	2,79	540 Als	49 976	311,08
376 Falster	42 738	513,72	707 Anholt	137	21,72
360 Fejø	434	17,04	580 Barsø	20	2,67
360 Femø	112	11,38	851 Egholm	47	6,07
360 Lilleø	6	0,84	615 Endelave	162	13,20
Flere Lolland	60 214	1 244,54	563 Fanø	3 345	60,45
360 Vejrnø	4	1,59	779 Fur	771	22,10
42 navngivne ubeboede øer	•	4,47	813 Hirsholm	2	0,16
Den bornholmske øgruppe	39 773	589,42	813 Hirsholm	2	0,16
400 Bornholm	39 695	589,12	766 Hjørnø	113	3,42
411 Christiansø og Frederiksbø	78	0,21	671 Jegindø	415	7,70
3 navngivne ubeboede øer	•	0,09	Flere Jyske halvø	2 236 936	23 845,86
			580 Kalvø	12	0,19
			820 Livø	10	3,33
			825 Læsø	1 793	113,75
			561 Mandø	43	8,28
			773 Mors	20 637	364,08
			550 Rømø	584	86,36
			741 Samsø	3 724	112,67
			580 Store Okseø	1	0,08
			727 Tunø	111	3,57
			Flere Vendsyssel-Thy	295 407	4 669,11
			671 Venø	192	6,26
			615 Vorsø	1	0,60
			510 Årø	154	5,88
			111 navngivne ubeboede øer	•	14,99

Anm.: Arealet er baseret på Kort- og Matrikelstyrelsens kort10. I forhold til arealet i tabel 405 er her også medtaget ikke-matrikulerede områder, som fx søer og veje.

¹ Inkl. Lindø. ² Inkl. Skalø. ³ Uden for kommuneinddelingen. Administreres af Forsvarsministeriet.

Nye tal offentliggøres april 2018
www.statistikbanken.dk/bef4 og are207

Tabel 404

Meteorologiske forhold

	Jan.	Feb.	Marts	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Året
°C													
Middeltemperatur													
Normal (1961-1990)	0,0	0,0	2,1	5,7	10,8	14,3	15,6	15,7	12,7	9,1	4,7	1,6	7,7
2016	0,3	2,4	3,8	6,3	12,9	16,0	16,4	16,1	16,2	8,8	4,0	4,9	9,0
Gns. dagtemperatur													
Normal (1961-1990)	2,0	2,2	4,9	9,6	15,0	18,7	19,8	20,0	16,4	12,1	7,0	3,7	10,9
2016	2,4	5,0	7,0	10,0	17,5	20,2	20,3	20,4	20,5	11,0	6,6	7,0	12,3
Gns. nattemperatur													
Normal (1961-1990)	-2,9	-2,8	-0,8	2,1	6,5	9,9	11,5	11,3	9,1	6,1	2,3	-0,7	4,3
2016	-2,1	0,0	0,8	3,0	8,1	11,6	12,6	11,9	11,8	6,5	1,3	2,4	5,7
Maksimumstemperatur													
Højeste; 1874-2016	12,4	15,8	22,2	28,6	32,8	35,5	35,3	36,4	32,3	26,9	18,5	14,5	36,4
Målt i året	2005	1990	1990	1993	1892	1947	1941	1975	1906	2011	1968	1953	1975
2016	11,2	10,5	15,0	20,7	26,9	29,4	28,9	31,6	29,9	19,2	13,9	12,4	31,6
Minimumtemperatur													
Laveste; 1874-2016	-31,2	-29,0	-27,0	-19,0	-8,0	-3,5	-0,9	-2,0	-5,6	-11,9	-21,3	-25,6	-31,2
Målt i året	1982	1942	1888	1922	1900	1936	1903	1885	1886	1880	1973	1981	1982
2016	-16,3	-10,7	-7,0	-5,0	-3,7	1,1	6,8	3,3	1,9	-1,7	-9,2	-8,6	-16,3
graddage													
Graddage													
Normal (1961-1990)	522	491	461	337	198	84	43	47	128	243	361	469	3 382
2016	518	424	411	321	131	51	41	42	42	254	389	375	2 997
mm.													
Nedbør													
Normal (1961-1990)	57	38	46	41	48	55	66	67	73	76	79	66	712
2016	55	53	39	74	31	79	85	60	35	72	77	41	701
timer													
Soltimer, hele landet													
Normal (1961-1990)	43	69	110	162	209	209	196	186	128	86	54	43	1 495
2016	57	94	113	148	271	235	175	195	201	76	75	49	1 690
døgn													
Sommerdage (maks. >25°)													
Normal (1961-1990)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	1,9	2,6	2,3	0,1	0,0	0,0	0,0	7,2
2016	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	3,4	3,7	2,2	2,6	0,0	0,0	0,0	12,1
Frostdøgn (min. <0°)													
Normal (1961-1990)	19,0	19,0	15,0	6,6	0,7	<	0,0	0,0	0,2	1,8	7,3	15,0	84,0
2016	19,1	14,3	11,9	2,7	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	10,9	6,4	66,0
Isdøgn (maks. <0°)													
Normal (1961-1990)	8,6	7,5	2,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6	4,0	23,0
2016	10,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	0,0	10,4
Nedbørdøgn (R ≥ 0,1 mm.)													
Normal (1961-1990)	17,0	13,0	14,0	12,0	12,0	12,0	13,0	13,0	15,0	16,0	18,0	17,0	171,0
2016	20,2	16,8	14,5	19,3	11,3	15,6	22,5	20,3	13,0	21,9	20,7	17,9	213,9
Snedække													
Normal (1961-1990)	12,0	9,3	4,6	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	<	1,3	5,1	33,0
2016	9,9	0,4	0,5	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,4	0,0	12,1

Anm. 1: Graddage anvendes som et omtrentligt mål for opvarmningsbehovet i fyringssæsonen (1. september – 31. maj). Graddage er skyggegraddage.

Anm. 2: < betyder mindre end 0,1, men større end 0,0.

Kilde: Danmarks Meteorologiske Institut

Nye tal offentliggøres marts 2018

www.dmi.dk

Tabel 405 Transportens infrastruktur

1. januar	2015	2016
	km	
Vejnettet i alt	74 472	74 497
Heraf motorveje	1 232	1 237
Statsveje	3 796	3 801
Kommuneveje	70 635	70 654
Jernbanenettet i alt	2 633	2 573
Heraf Metro	21	21
Heraf privatbaner	517	521
	antal	
Standsningssteder for tog	527	527
Havne	111	109
Lufthavne	23	23

Nye tal offentliggøres maj 2017
www.statistikbanken.dk/vej11, [bane41](http://www.statistikbanken.dk/bane41) og [skib101](http://www.statistikbanken.dk/skib101)

Tabel 406 Udgifter til transportens infrastruktur

	2014	2015
	mio. kr.	
Vejnet	14 145	14 128
Anlægsudgifter	8 212	8 103
Drifts og vedligeholdelse	5 933	6 025
Banedanmarks banenet	5 059	5 822
Nyinvesteringer (nyanlæg)	3 962	4 285
Reinvesteringer (fornyelser)	895	1 349
Øvrige investeringer	242	192
Privatbanerne	40	4
Havne	510	...
Anlæg	205	...
Bygninger	305	...
Lufthavne	167	...
Storebæltsforbindelsen	121	83
Øresundsforbindelsen	3	9
Metroen i København	3 420	3 842

Nye tal offentliggøres juli 2017
www.statistikbanken.dk/vej2, [bane42](http://www.statistikbanken.dk/bane42), [flyv2](http://www.statistikbanken.dk/flyv2) og [skib2](http://www.statistikbanken.dk/skib2)

Tabel 407	Råstofindvinding			
	1990	1995	2000	2015
	tusinde m ³			
Råstofindvinding i alt	33 976	34 210	40 945	36 567
Råstofindvinding på land i alt	28 106	28 558	33 809	28 223
Sand, grus og sten	22 534	21 721	27 587	23 647
Kvartssand	186	191	479	298
Granit	811	662	199	140
Ler	462	739	788	378
Ekspand. ler	303	311	313	198
Moler	195	186	227	204
Kridt/kalk	2 924	4 049	3 405	2 549
Tørv	399	259	247	156
Andre råstoffer	292	440	563	654
Indvinding fra havområder				
Sand, grus, sten, sandfyld mv.	5 870	5 652	7 136	8 344

Nye tal offentliggøres juni 2017
www.statistikbanken.dk/rst01 og rst3

Tabel 408	Salg af pesticider	
	2013	2014*
	tons	
Salg af pesticidprodukter¹		
Produktvægt	13 626	9 075
Herbicer	7 329	3 820
Fungicider	2 633	1 752
Midler mod algevækst	19	27
Insekticider	1 393	1 214
Midler mod slimdannende organismer i papirmasse
Midler mod utøj på husdyr mv.	94	107
Vækstregulatorer	468	269
Kombinerede fungi- og insekticider	14	15
Jorddesinfektionsmidler	5	1
Gnavermidler	410	291
Afskrækningsmidler	15	1
Midler til behandling af træværk	1 246	1 578
Heraf virksomt stof²		
Virksomt stof i alt	4 323	1 983
Herbicer	2 937	1 239
Fungicider	881	412
Midler mod algevækst	4	5
Insekticider	80	55
Midler mod slimdannende organismer i papirmasse
Midler mod utøj på husdyr mv.	2	3
Vækstregulatorer	289	115
Kombinerede fungi- og insekticider	5	6
Jorddesinfektionsmidler	5	1
Gnavermidler	7	2
Afskrækningsmidler	3	5
Midler til behandling af træværk	110	140

¹ Et pesticidprodukt består af ét eller flere virksomme stoffer, emulgatorer, klæbestoffer samt inaktive fyldstoffer. ² Den del af produktet, der har den egentlige giftvirkning.

Kilde: Miljøstyrelsen
Nye tal offentliggøres november 2017
www.statistikbanken.dk/pesti2

Tabel 409 Energiforbrug for industrien. 2014

	Fast brændsel	Flydende brændsel	Gas	Elektri- citet	Fjern- varme
	tusinde GJ				
Industri i alt¹	8 328	12 058	43 283	23 406	3 469
Indvinding af grus og sten	876	556	677	236	3
Service til råstofindvinding	0	7	5	20	6
Slagterier	0	100	2 196	1 518	91
Fiskeindustri	583	46	1 151	457	46
Anden fødevareindustri	701	2 772	2 026	1 848	175
Mejerier	0	44	3 754	1 565	37
Bagerier, brødfabrikker mv.	1	19	1 238	695	53
Drikkevareindustri	10	20	972	468	82
Tobaksindustri	0	4	30	27	7
Tekstilindustri	0	3	223	319	29
Beklædningsindustri	2	0	6	7	7
Træindustri	1 309	137	85	583	211
Papirindustri	15	49	1 360	599	51
Trykkerier mv.	1	6	135	375	54
Olieraffinaderier mv.	0	423	15 484	1 064	578
Basiskemikalier	0	265	1 121	1 543	127
Maling og sæbe mv.	498	33	2 817	962	60
Medicinalindustri	0	30	807	1 195	329
Plast- og gummiindustri	5	52	406	1 543	90
Glasindustri og keramisk industri	0	67	1 079	432	21
Betonindustri og teglværker	3 933	6 996	3 274	1 631	43
Metal	1	35	1 672	1 237	59
Metalvareindustri	43	148	970	1 474	258
Computere og kommunikationsudstyr mv.	0	0	121	153	35
Andet elektronisk udstyr	0	3	29	160	91
Elektriske motorer mv.	0	5	38	94	23
Ledninger og kabler	1	4	71	158	22
Husholdningsapparater, lamper mv.	0	1	54	58	22
Motorer, vindmøller og pumper	13	59	532	1 222	359
Andre maskiner	100	120	489	634	225
Motorkøretøjer og dele hertil	6	13	211	180	22
Skibe og andre transportmidler	3	7	17	75	48
Møbelindustri	225	11	114	394	44
Legetøj og anden fremstillingsvirksomhed	3	5	31	276	22
Medicinske instrumenter mv.	0	5	20	75	26
Reparation og installation af maskiner og udstyr	0	11	69	129	115

Anm.: Opgørelsen omfatter arbejdssteder i firmaer med 20 eller flere beskæftigede ved industri.

Nye tal offentliggøres august 2017

¹ Inkl. udvinding af grus, ler, sten og salt mv.

Tabel 410 Bruttoenergiforbruget fordelt efter brancher og husholdninger

	2013	2014	2015	Fordeling i 2015	Ændring 2014 til 2015
	PJ		pct.		
Brancher og husholdninger i alt	1 183	1 139	1 158	100,0	1,7
Husholdninger	329	306	309	26,7	1,1
Brancher i alt	854	833	849	73,3	1,9
Landbrug, skovbrug og fiskeri	40	39	39	3,4	0,5
Råstofindvinding	30	29	31	2,7	7,4
Industri	120	123	123	10,6	-0,4
Forsyningsvirksomhed	12	11	11	0,9	-5,0
Bygge og anlæg	18	19	21	1,8	6,5
Handel og transport mv.	557	540	554	47,8	2,5
Information og kommunikation	7	8	7	0,6	-10,9
Finansiering og forsikring	3	3	3	0,2	2,1
Ejendomshandel og udlejning af erhvervsejendomme	3	2	2	0,2	-0,4
Boliger	1	1	1	0,1	1,0
Erhvervsservice	14	13	13	1,1	3,4
Offentlig administration, undervisning og sundhed	41	38	37	3,2	-1,0
Kultur, fritid og anden service	8	7	7	0,6	2,6
Heraf dansk opererede skibes bunkring i udlandet	397	385	389	33,6	1,1
Heraf dansk opererede flys bunkring i udlandet	24	28	33	2,9	18,3
Heraf dansk opererede køretøjer bunkring i udlandet	17	13	17	1,5	28,2
Memo: Bruttoenergiforbrug ekskl. bunkring	744	713	719	62,1	0,8

Nye tal offentliggøres februar 2018

www.statistikbanken.dk/ene3h

Tabel 411 Udgifter til energi i basispriser, avancer, afgifter, moms og køberpriser. 2015

	Basispriser	Avancer	Afgifter	Moms	Køberpriser
	mio. kr.				
Brancher og husholdninger i alt	117 781	6 580	39 470	17 334	181 164
Husholdninger	32 753	3 923	24 474	14 425	75 575
Brancher i alt	85 028	2 657	14 996	2 909	105 589
Landbrug, skovbrug og fiskeri	3 248	245	666	12	4 171
Råstofindvinding	212	19	29	1	261
Industri	28 714	241	1 846	29	30 830
Forsyningsvirksomhed	12 990	191	1 018	32	14 230
Bygge og anlæg	1 773	324	1 525	25	3 647
Handel og transport mv.	29 686	1 292	4 905	498	36 380
Information og kommunikation	970	18	217	16	1 221
Finansiering og forsikring	316	12	223	121	671
Ejendomshandel og udlejning af erhvervsejendomme	245	23	174	46	488
Boliger	105	10	71	44	230
Erhvervsservice	1 438	105	913	106	2 562
Offentlig administration, undervisning og sundhed	4 458	151	2 990	1 822	9 422
Kultur, fritid og anden service	873	28	418	157	1 476
Heraf dansk opererede skibes bunkring i udlandet	1 095	-	-	-	1 095
Heraf dansk opererede flys bunkring i udlandet	2 785	-	-	-	2 785
Heraf dansk opererede køretøjer bunkring i udlandet	15 681	-	-	-	15 681

Nye tal offentliggøres februar 2018

www.statistikbanken.dk/ene4ha

Tabel 412 Energiregnskab for Danmark i specifikke enheder. 2015

	Råolie og halv- fabrikata	Kul og koks mv.	Oliepro- dukter	Natur- gas. Indvinding og import	Natur- gas. Forbrug og eksport ²	Ved- varende energi mv. ³	El	Fjern- varme
	tusinde tons		mio. Nm ³		TJ	GWh	TJ	
Produktion mv.	7 731	-	7 587	4 467	4 424	180 891	28 748	126 547
Import	4 461	2 797	16 885	624	227	48 582	15 645	-
Tilgang i alt	12 192	2 797	24 472	5 091	4 650	229 473	44 393	126 547
Eksport	4 551	93	6 765	-	2 118	5 629	10 574	-
Lagerforøgelse	268	- 463	932	-	- 144	357	-	-
Ledningstab og svind	-	-	-	90	4	389	1 837	25 432
Brancher og husholdninger i alt	7 372	3 167	16 774	5 001	2 672	223 098	31 983	101 115
Husholdninger	-	-	2 090	-	633	49 996	9 577	65 698
Brancher i alt	7 372	3 167	14 684	5 001	2 039	173 102	22 406	35 418
Landbrug, skovbrug og fiskeri	-	31	519	-	37	3 128	1 847	1 585
Råstofindvinding	-	4	24	608	16	1 369	97	9
Industri	7 372	166	961	-	673	6 724	9 238	3 460
Forsyningsvirksomhed	-	50	72	-	274	804	2 660	491
Energiforsyning	-	-	2	-	6	52	135	36
Vandforsyning og renovation	-	-	13	-	38	1 695	630	316
Bygge og anlæg	7 372	-	531	-	19	2	302	578
Handel og transport mv.	-	20	7	-	99	210	1 013	187
Handel	-	-	1	-	21	126	485	329
Transport	-	96	254	-	113	1 695	1 458	154
Hoteller og restauranter	-	-	29	-	62	402	1 096	317
Information og kommunikation	-	-	2	-	4	89	127	127
Finansiering og forsikring	-	-	2	-	4	69	125	67
Ejendomshandel og udlejning af erhvervsejd.	-	-	25	-	23	891	751	583
Boliger	-	-	3	-	6	108	103	70
Erhvervsservice	-	-	20	-	5	581	353	207
Vidensservice	-	2 966	121	4 394	1 118	156 202	1 181	1 221
Rejsebureauer, rengøring oa. operationel service	-	2 966	75	4 394	1 110	126 932	550	-
Offentlig adm., undervisning og sundhed	-	-	46	-	8	29 270	631	1 221
Offentlig administration, forsvar og politi	-	-	408	-	11	932	361	-
Undervisning	-	-	12 301	-	69	2 717	5 126	10 860
Sundhed og socialvæsen	-	-	259	-	48	708	3 205	7 469
Kultur, fritid og anden service	-	-	12 025	-	4	1 963	1 151	702
Kultur og fritid	-	-	17	-	17	46	769	2 689
Andre serviceydelser	-	-	17	-	9	47	834	1 437
Private husholdninger med ansat medhjælp	-	-	12	-	5	31	156	797
	-	-	24	-	2	67	121	306
Heraf dansk opererede skibes bunkring i udlandet ¹	-	-	9	-	2	30	7	338
Heraf dansk opererede flys bunkring i udlandet ¹	-	-	101	-	20	301	572	3 238
Heraf dansk opererede køretøjers bunkring i udlandet ¹	-	-	37	-	10	107	399	1 661

¹ De dansk opererede skibe, fly og køretøjers bunkring i udlandet indgår i branchen *transport*.² Inklusiv byggas.³ Inklusivt ikke-bionedbrydeligt affald.

Tabel 413 Produktion af vedvarende energi

	1990	2000	2005	2010	2015
	GJ				
Vedvarende energi i alt	45 509 381	79 857 176	112 384 001	136 220 494	164 895 308
Vindkraft	2 197 080	15 268 317	23 810 400	28 113 919	50 879 130
Vandkraft	100 800	108 720	81 000	74 311	64 908
Solkraft	-	4 320	7 776	21 698	2 175 340
Solvarme	99 800	330 700	411 465	635 641	1 428 846
Geotermi	96 000	116 078	343 983	424 656	140 146
Halm	12 481 150	15 893 450	21 023 550	23 269 600	19 576 450
Brænde	8 757 120	12 431 616	17 666 749	23 778 598	21 943 040
Skovflis	1 723 680	2 744 455	6 082 192	11 318 853	14 032 691
Træpiller	1 575 000	3 092 916	4 718 600	4 364 425	7 187 551
Træaffald	6 191 013	6 895 078	6 499 627	8 500 208	7 734 737
Biogas	752 000	2 911 659	3 829 964	4 278 002	6 347 791
Bioolie	744 000	48 900	3 392 552	4 824 033	6 018 556
Varmepumper	2 267 270	3 295 500	3 730 622	5 643 404	8 000 836
Affald, bionedbrydeligt	8 524 468	16 715 466	20 785 521	20 973 145	19 365 287

Nye tal offentliggøres februar 2018
www.statistikbanken.dk/ene2ho

Tabel 414 Udslip af CO₂* til luft fra brancher og husholdninger

	1990	2000	2010	2014	2015
	1 000 tons				
Brancher og husholdninger i alt	65 517	75 852	87 055	73 088	68 939
Husholdninger	10 359	10 164	9 242	7 289	7 325
Brancher i alt	55 158	65 688	77 813	65 798	61 615
Landbrug, skovbrug og fiskeri	3 293	2 823	2 302	2 213	2 224
Råstofindvinding	1 127	2 450	1 999	1 694	1 709
Industri	7 325	7 992	5 688	5 580	5 240
Forsyningsvirksomhed	24 911	24 133	22 008	13 530	10 462
Bygge og anlæg	900	1 136	1 594	1 555	1 560
Handel og transport mv.	16 033	25 792	42 613	39 881	39 075
Information og kommunikation	151	127	109	69	68
Finansiering og forsikring	87	54	64	48	47
Ejendomshandel og udlejning af erhvervsjendomme	44	70	98	73	42
Boliger	50	21	31	33	63
Erhvervs-service	252	289	425	349	346
Offentlig administration, undervisning og sundhed	826	634	716	659	664
Kultur, fritid og anden service	160	166	167	115	56
Heraf dansk opererede skibes bunkring i udlandet	9 176	19 068	34 140	30 388	...
Heraf dansk opererede flys bunkring i udlandet	272	514	1 205	2 021	...
Heraf dansk opererede køretøjer bunkring i udlandet	1 798	2 255	...

*Ekskl. Biomasse.

Nye tal offentliggøres september 2017
www.statistikbanken.dk/mru1 og mro1

Tabel 415 Sammenhæng mellem Grønt nationalregnskab og IPCC-opgørelsen

	1990	2000	2010	2014
	1.000 tons			
Totalt CO₂-udslip fra dansk økonomi (Grønt nationalregnskab)	70 088	82 689	101 953	87 808
- Biomasse anvendt som brændstof	4 572	6 837	14 898	14 721
- CO ₂ -udslip fra danske skibe, fly og køretøjers tankning i udlandet	9 448	19 582	37 143	34 664
Skibe	9 176	19 068	34 140	30 388
Fly	272	514	1 205	2 021
Køretøjer	•	•	1 798	2 255
- Andre forskelle i udslip fra transport og grænsehandel	2 508	1 990	746	918
=Totalt udslip fra dansk territorium (UNFCCC-opgørelsen)	53 560	54 280	49 166	37 505

Nye tal offentliggøres september 2017

www.statistikbanken.dk/mro1

Tabel 416 Udslip til luft af luftforurenende stoffer

	1990	2000	2010	2014	2015
	1 000 tons				
CO ₂	70 088	82 689	101 953	87 808	83 791
Heraf biomasse	4 572	6 837	14 898	14 721	14 852
SO ₂	354	439	231	204	..
NO _x	517	720	1 095	965	..
CO	864	560	510	411	..
NH ₃	125	98	80	73	..
N ₂ O	27	24	18	18	18
CH ₄	322	333	311	294	296
NMVOC	223	190	153	132	..
PM ₁₀	..	101	62	48	..
PM _{2,5}	..	86	48	36	..
SF ₆ (CO ₂ -ækvivalenter)	..	56	36	132	..
PFC (CO ₂ -ækvivalenter)	..	23	19	9	..
HFC (CO ₂ -ækvivalenter)	..	704	950	702	..

Nye tal offentliggøres september 2017

www.statistikbanken.dk/mru1

Tabel 417 Vandforbrug fordelt efter brancher og husholdninger

	Eget indvundet grundvand				Eget indvundet overfladevand				Købt vand			
	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015
	mio. m ³											
Brancher og husholdninger	260,6	393,9	414,2	288,1	103,4	245,6	196,0	158,7	364,4	369,9	364,2	353,4
Husholdninger	-	-	-	-	-	-	-	-	238,4	245,8	231,1	213,5
Brancher i alt	260,6	393,9	414,2	288,1	103,4	245,6	196,0	158,7	126,1	124,1	133,1	140,0
Landbrug, skovbrug og fiskeri	187,9	333,4	351,4	230,4	101,9	242,1	193,3	155,4	44,9	42,9	46,9	50,2
Råstofindvinding	7,7	6,4	5,2	5,0	0,2	1,1	0,8	1,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Industri	19,4	17,5	22,9	17,1	0,7	1,5	1,0	1,1	32,0	33,3	38,0	36,3
Forsyningsvirksomhed	41,0	33,4	31,4	32,8	0,3	0,3	0,3	0,3	6,3	6,7	7,3	7,5
Bygge og anlæg	-	-	-	-	-	-	-	-	0,5	0,6	1,0	0,8
Handel og transport mv.	1,0	0,3	0,3	0,3	-	-	-	-	15,5	14,6	12,7	16,3
Information og kommunikation	-	-	-	-	-	-	-	-	0,3	0,3	0,3	0,3
Finansiering og forsikring	-	-	-	-	-	-	-	-	0,3	0,2	0,2	0,2
Ejendomshandel og udlejning af erhvervsejendomme	0,5	0,5	0,5	-	-	-	-	-	2,4	2,0	1,9	1,8
Boliger	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Erhvervsservice	0,5	0,4	0,6	1,0	-	-	-	-	1,3	1,4	1,4	1,4
Offentlig administration, undervisning og sundhed	1,0	0,8	0,8	0,7	-	-	-	-	16,8	16,5	17,8	18,9
Kultur, fritid og anden service	1,6	1,2	1,1	0,8	0,3	0,6	0,6	0,7	5,6	5,4	5,6	6,1

Nye tal offentliggøres november 2017

www.statistikbanken.dk/vandrg2

Tabel 418 Spildevand fordelt efter brancher og husholdninger

	Egen udledning til recipient				Udledning til spildevandssystem			
	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015
	mio. m ³							
Brancher og husholdninger	199,0	347,0	301,6	266,3	326,7	329,9	324,6	308,0
Husholdninger	10,6	10,2	10,0	9,6	224,2	231,9	217,6	200,7
Brancher i alt	188,5	336,8	291,6	256,7	102,5	98,0	107,0	107,3
Landbrug, skovbrug og fiskeri	164,2	313,2	270,0	234,9	13,2	13,3	14,7	14,7
Råstofindvinding	0,2	0,1	0,1	0,1	7,8	7,3	6,0	5,9
Industri	17,9	16,9	16,4	16,8	26,0	27,4	36,1	29,5
Forsyningsvirksomhed	4,2	4,8	3,3	4,3	12,7	9,9	10,4	11,5
Bygge og anlæg	-	-	-	-	0,5	0,6	1,0	0,8
Handel og transport mv.	1,3	1,4	1,5	0,0	14,9	13,2	11,2	16,3
Information og kommunikation	-	-	-	-	0,3	0,3	0,3	0,3
Finansiering og forsikring	-	-	-	-	0,3	0,2	0,2	0,2
Ejendomshandel og udlejning af erhvervsejendomme	-	-	-	-	2,8	2,4	2,3	1,8
Boliger	-	-	-	-	-	-	-	-
Erhvervsservice	-	-	-	-	1,8	1,7	1,9	2,4
Offentlig administration, undervisning og sundhed	0,4	0,1	0,1	0,6	17,2	17,1	18,3	18,7
Kultur, fritid og anden service	0,3	0,3	0,2	0,0	5,0	4,4	4,6	5,1

Nye tal offentliggøres november 2017

www.statistikbanken.dk/vandrg4

Tabel 419 Dansk økonomis fysiske materialestrømme fordelt efter produkttyper. 2014

	Dansk ressource- indvinding	Import	Eksport	Indenlandsk materiale- anvendelse	Fysisk handels- balance
	----- mio. tons -----				
I alt	93,1	59,8	39,7	113,2	20,1
Biomasse	27,3	14,9	12,1	30,2	2,9
Metalliske mineraler og produkter heraf	0,0	5,6	5,0	0,6	0,6
Ikke-metalliske mineraler og produkter heraf	54,0	8,3	4,6	57,6	3,7
Fossil energi og produkter heraf	11,9	27,9	15,7	24,1	12,2
Andre produkter	0,0	3,0	2,3	0,7	0,7

Nye tal offentliggøres juni 2017

www.statistikbanken.dk/mrm2

Tabel 420 Affald fordelt efter brancher og overordnet affaldstype. 2014

	Affald i alt (ekskl. jord)	Dag- reno- vation o.l.	Or- ganisk affald	For- bræn- dings- egnet	Papir og pap	Træ	Glas	Jern og metal	Plast og dæk	Elek- tronik, batterier og mv.	Blandet bygge- og anlægs- affald	Slam	Øvrigt affald
	----- 1.000 ton -----												
Brancher og husholdninger i alt	11 757	1 493	1 124	1 469	732	437	186	912	127	112	3 120	282	1 765
Husholdninger	3 377	1 410	693	415	254	167	132	98	37	75	-	-	94
Brancher i alt	8 380	82	431	1 054	478	269	54	814	90	36	3 120	282	1 670
Landbrug, skovbrug og fiskeri	140	2	24	57	2	18	0	9	12	0	-	12	5
Råstofindvinding	13	0	0	1	0	0	0	5	0	0	-	0	6
Industri	1 335	9	189	143	138	70	21	223	31	3	-	116	392
Forsyningsvirksomhed	1 109	4	5	48	11	16	1	34	1	1	-	146	842
Bygge og anlæg	4 143	2	38	183	23	129	16	348	7	1	3 120	2	273
Handel og transport mv.	1 228	36	102	446	246	32	13	175	36	25	-	3	115
Information og kommunikation	13	0	0	5	6	0	0	1	0	1	-	0	0
Finansiering og forsikring	15	0	0	7	5	0	0	0	0	0	-	0	1
Ejendomshandel og udl. af erhvervsejd.	8	0	1	6	1	0	0	0	0	0	-	0	0
Boliger	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0	0
Erhvervs-service	130	11	34	40	12	2	1	8	2	1	-	1	16
Offentlig adm., undervisning og sundhed	193	15	24	92	28	1	1	8	1	3	-	2	18
Kultur, fritid og anden service	55	3	13	27	6	0	1	2	0	1	-	0	2

Nye tal offentliggøres august 2017

www.statistikbanken.dk/affald01

Tabel 421 Grønne afgifter og ressourcerente fordelt efter brancher. 2015

	I alt inkl. ressource- rente	Ressource- rente	I alt ekskl. ressource- rente	Forurenings- skatter	Energi- skatter	Transport- skatter	Ressource- skatter
	mio. kr.						
Brancher og husholdninger i alt	86 051	4 977	81 074	2 823	45 096	31 318	1 836
Husholdninger	45 081	-	45 081	855	24 590	18 179	1 457
Andre endelige anvendelser	9 171	-	9 171	60	0	9 111	0
Brancher i alt	31 799	4 977	26 822	1 908	20 507	4 028	379
Landbrug, skovbrug og fiskeri	1 928	-	1 928	538	1 191	198	1
Råstofindvinding	5 063	4 977	86	3	56	6	21
Industri	5 360	-	5 360	503	4 505	307	45
Forsyningsvirksomhed	1 485	-	1 485	81	1 335	68	0
Bygge og anlæg	2 096	-	2 096	54	1 170	809	63
Handel og transport mv.	7 993	-	7 993	462	5 992	1 534	5
Information og kommunikation	565	-	565	15	476	74	0
Finansiering og forsikring	515	-	515	5	270	237	3
Ejendomshandel og udlejning af erhvervsejendomme	191	-	191	6	111	68	5
Boliger	342	-	342	10	196	15	121
Erhvervsservice	1 560	-	1 560	86	937	529	7
Offentlig administration, undervisning og sundhed	4 075	-	4 075	129	3 730	120	97
Kultur, fritid og anden service	627	-	627	19	536	63	10

Nye tal offentliggøres juni 2017

www.statistikbanken.dk/mrs1

Tabel 422 Miljøstøtte fordelt efter brancher og husholdninger

	2011	2012	2013	2014	2015
	mio. kr.				
Brancher og husholdninger i alt	4 896	6 566	8 116	8 970	9 969
Husholdninger	941	1 187	1 422	1 753	2 112
Andre endelige anvendelser	1 537	2 189	3 035	2 711	2 857
Brancher i alt	2 419	3 191	3 659	4 506	5 000
Landbrug, skovbrug og fiskeri	484	612	712	894	798
Råstofindvinding	6	10	11	16	18
Industri	626	804	1 041	1 351	1 604
Forsyningsvirksomhed	445	626	608	563	577
Bygge og anlæg	31	43	52	60	74
Handel og transport mv.	425	567	672	906	1 073
Information og kommunikation	51	71	79	141	164
Finansiering og forsikring	20	25	18	19	23
Ejendomshandel og udlejning af erhvervsejendomme	13	19	19	25	30
Boliger	5	6	3	3	3
Erhvervsservice	86	105	114	82	113
Offentlig administration, undervisning og sundhed	184	245	278	385	450
Kultur, fritid og anden service	45	60	51	62	73

Nye tal offentliggøres juni 2017

www.statistikbanken.dk/mms3

Tabel 423

Omsætning og eksport af grønne varer og tjenester fordelt efter brancher

	Omsætning			Eksport		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015
	mio. kr.					
Brancher i alt	164 342	173 193	192 478	69 112	72 613	70 133
Landbrug og gartneri	3 782	3 861	3 664	62	127	134
Skovbrug	331	347	351
Tekstilindustri	382	447	412	227	227	232
Beklædningsindustri	7	9	41	3	2	11
Træindustri	963	1 025	1 596	196	195	321
Papirindustri	2 787	2 760	2 095	1 078	920	776
Trykkerier mv.	225	48
Fremst. af kemiske produkter	6 023	6 304	7 117	4 016	4 416	4 827
Plast- og gummiindustri	5 829	6 100	5 501	2 506	2 175	1 727
Fremst. af produkter af glas, ler, kalk m.v.	2 146	2 243	1 477	402	397	231
Fremst. af metal	1 074	1 232	1 224	773	877	792
Metalvareindustri	5 848	6 190	7 054	2 550	2 109	2 533
Fremst. af elektronisk udstyr	1 889	1 720	2 886	1 429	1 246	2 261
Fremst. af el-motorer, kabler mv.	2 307	2 635	2 547	1 257	1 466	1 462
Fremst. af maskiner og udstyr	65 415	69 215	75 640	45 112	46 975	43 157
Fremst. af motorkøretøjer og dele hertil	1 032	1 139	894	799	840	665
Fremst. af skibe og andre transportmidler	32	30	..	6	7	..
Reparation og installation af maskiner og udstyr	505	527	1 063	92	71	176
El- gas- og fjernvarmeforsyning	13 874	15 378	14 766	1 191	1 087	788
Kloak- og rensningsanlæg	9 449	9 727	9 893
Renovation og genbrug	15 349	16 059	16 818	2 870	4 790	3 735
Byggeentreprenører	4 984	5 000	6 036	95	64	72
Anlægsentreprenører	1 131	1 194	3 863	61	89	224
Bygge- og anlægsvirksomhed, specialisering	7 669	7 965	10 770	76	82	116
Arkitekter og rådgivende ingeniører	8 788	9 326	13 645	3 657	3 758	5 147
Forskning og udvikling	2 601	2 597	2 649	624	662	662
Anden vidensservice	146	166	250	28	31	39

Nye tal offentliggøres oktober 2017

www.statistikbanken.dk/gron2

Tabel 424 Samlede offentlige miljøudgifter og indtægter fordelt efter miljødomæner

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	mio. kr.						
Drifts- og kapitaludgifter i alt	29 296	29 700	29 734	31 110	33 292	30 253	29 477
Luft og klima	1 180	1 534	1 032	1 066	1 687	1 168	1 033
Spildevand	8 396	8 536	8 887	8 874	9 540	7 834	7 331
Affald	10 873	11 175	11 256	12 103	12 394	12 244	11 952
Jord og grundvand	766	781	869	836	807	1 003	878
Støj	0	27	56	45	28	48	84
Biodiversitet og landskab	3 913	3 562	4 107	4 614	4 846	4 187	4 468
Stråling	23	19	20	20	41	39	24
Forskning og udvikling	635	278	220	191	370	266	321
Andet (inkl. administration)	3 512	3 788	3 288	3 361	3 580	3 465	3 386
Drifts- og kapitalindtægter i alt	19 159	19 801	20 567	21 083	21 717	21 818	21 408
Luft og klima	16	17	18	24	30	34	31
Spildevand	7 097	7 388	7 601	8 008	8 087	8 146	8 140
Affald	10 819	11 058	11 708	11 838	12 137	12 310	11 887
Jord og grundvand	45	86	115	94	62	110	131
Støj	0	0	0	1	0	2	0
Biodiversitet og landskab	821	900	824	821	1 119	906	964
Stråling	11	10	10	8	2	3	3
Forskning og udvikling	41	38	48	56	40	37	35
Andet (inkl. administration)	308	304	244	233	239	270	217

Nye tal offentliggøres juli 2017
www.statistikbanken.dk/mreg22